

2003-03-17 Albano

Yttrande, Albano, 2003-03-17

kartajajaja.jpg

Haga-Brunnsvikens vänner
2003-03-17

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm

Programförslag 2003-01-10

Stadsbyggnadskontoret i Stockholm har ställt ut ett programförslag som skall ligga till grund för en etappvis detaljplaneläggning av Albanoområdet. Förslaget redovisar en dispositionsplan som medger en utbyggnad av ca 40 000 m² BTA för högskolornas lokalbehov och studentbostäder.

Planområdet är beläget inom nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården. Inom nationalstadsparken "får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas".

Landskaps- och kulturmiljöutredning 1999-06-04

Under rubriken Planeringsförutsättningar hänvisar programförslaget till en landskaps- och kulturmiljöutredning som har framtagits av Andersson Jönsson Landskapsarkitekter AB 1999-06-04 på uppdrag av Akademiska Hus i Stockholm AB. Den fäster särskild vikt vid läget i nationalstadsparken som ställer krav på långsiktighet i planeringen och på kunskap om landskapets strukturella uppbyggnad och den kulturhistoriska utvecklingen i området.

Landskaps- och kulturmiljöutredningen illustreras med strukturskisser. Nedan visas två av dessa skisser: 1. "återskapat" parklandskap och 2. strukturskiss 1999-06-04. Där finns också en skiss som visar befintlig situation, där etableringsytan för Norra Länken i Albanos sydvästra del tagits bort, och en skiss som visar programförslag 2003-01-10.

Utifrån en analys av landskapet lyfter landskaps- och kulturmiljöutredningen fram kriterier som visar på "de landskapliga och kulturhistoriska problemställningar som måste behandlas vid en fördjupad studie av Albanos framtida nyttjande. Beroende på hur dessa problemställningar behandlas kan helhetsmiljön tillföras nya kvaliteter eller omvänt förlora befintliga värden". På nästa sida jämförs förslagen utifrån landskaps- och kulturmiljöutredningens kriterier för en långsiktigt hållbar utveckling av nationalstadsparkens natur- och kulturlandskap. (Utredningens natur- och kulturmiljökriterier ingår inte i den här redovisade jämförelsen)

Kriterier för en hållbar utveckling av landskapets natur- och kulturvärden
Dalgången - det öppna landskapet

Uggleviksdalgångens landskapsrum framhävs för att tydligt uppfattas visuellt. Dalgångens avgränsningar; bergen, skogen och vattnet, tillåts framträda.

En strävan att minska barriärer tvärs dalgången bör finnas. Tankar att arbeta med kan vara längre broar, vegetationsdungar /ridåer och flackare slänter. Spårområdet välgörande öppenhet i området behålls och förstärks.

En ev. ny bebyggelse bör korreneras med landskapets former och inte bryta dalstråket.

Utblicken från Roslagsvägen norrifrån mot Albanobergets nordvästra kant skall vara fri och inte hindras av bebyggelse för nära vägen.

Brunnsviken - vattenkontakt

Kontakten med Brunnsviken är en kvalitet som bör förstärkas med möjlighet till vackra utblickar från Albano, Uggleviksdalgångens mynning mot Brunnsviken är tydligast i Albanos sydvästra del och bör hållas fri.

Vy från Haga- och Bellevueparkerna

Horrisonlinjer av vegetation behålls. Förhållandet mellan Kräftrikets udde och Albanoberget bevaras. Ev. ny bebyggelse bör inte bryta det perspektivet.

Genom tillförande av vegetation inom Albano kan landskapets former tydliggöras, landskapsbilden och miljön helas samt byggnadsvolymer vävas in i landskapet och tas ned i skala. Kring Fysikcentrums stora byggnad är det viktigt att skapa ett samspel med landskapet genom etablering av vegetationsvolymer.

Programförslag 2003-01-10

Det centrala området utformas som ett smalt parkstråk.

En ny bilväg anläggs tvärs parkstråket. Öppenheten behålls. Byggnader i det norra området tränger in i dalstråket. Albanobergets nordvästra kant skymms av byggnader nära vägen.

Uggleviksdalgången är otydlig. Ny bebyggelse bryter perspektivet mellan Kräftrikets udde och Albanoberget. Det smala parkstråket begränsar möjligheterna att väva in byggnadsvolymer i landskapet.

Strukturskiss 1999-06-04

Bebyggelsen underordnas landskapets grundstruktur. Det öppna dalstråket hålls fritt från biltrafik. Öppenheten förstärks. Dalstråket hålls öppet. Utblicken norrifrån mot Albanoberget hindras inte av byggnader nära vägen. Uggleviksdalgången tydliggörs i skissen. Förhållandet mellan Kräftrikets udde och Albanoberget förstärks.

Genom att tillföra trädvegetation i det öppna dalstråkets kanter kan byggnaderna vävas in i landskapet och tas ner i skala.

Sammanfattande bedömning

Enligt regeringens proposition 1994/95:3 skall "utvecklingen i nationalstadsparken sammantaget inriktas på att förstärka områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden och att värna den biologiska mångfalden". Den allmänna målsättning som uttrycks i Landskaps- och kulturmiljöutredning 1999-06-04 och återges på sid 9 i programförslaget torde om den förverkligas svara mot nationalstadsparkens syfte:

- Bevara/utveckla/förtydliga landskapets visuella grundstruktur

- Förstärka/nyskapa gröna samband/ekologiska spridningsvägar
- Utveckla området som en del av ett kulturhistoriskt parksammanhang och med möjlighet att tydliggöra en historisk markanvändning
- Öka allmänhetens tillgänglighet till/genom området.

Konkret illustreras den 1:a punkten i målsättningen i landskaps- och kulturmiljöutredningens strukturskisser. Där öppnas och förstärks de nord-sydliga sambandet mellan Kräftrikets udde och Albanoberget och det öst-väsliga sambandet mellan Uggleviksdalgången och Brunnsviken.

Programförslaget går motsatt väg. Där avskärmas och döljs sambanden och parklandskapets grundstruktur av utökade byggnadskvarter och nya och högre byggnader än dagens 2-3 våningar höga hus. Det fortsatta arbetet bör inriktas på att uppfylla målen och kriterierna som lyfts fram i Landskaps- och kulturmiljöutredning 1999-06-04.

Haga-Brunnsvikens vänner

Lars Sundström